Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

26. jaanuar 2017 *

Apellatsioonkaebus — Konkurents — Keelatud kokkulepped — Vannitoaseadmete ja -sisustuse Belgia, Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia, Madalmaade ja Austria turg — Müügihindade kooskõlastamine ja tundliku äriteabe vahetamine — Määrus (EÜ) nr 1/2003 — Artikli 23 lõige 2 — Käibe 10% ülempiir — Põhjendamiskohustus — Õiguspärase ootuse kaitse

Kohtuasjas C-611/13 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 26. novembril 2013 esitatud apellatsioonkaebus,

Hansa Metallwerke AG, asukoht Stuttgart (Saksamaa),

Hansa Nederland BV, asukoht Nijkerk (Madalmaad),

Hansa Italiana Srl, asukoht Castelnuovo del Garda (Itaalia),

Hansa Belgium, asukoht Asse (Belgia),

Hansa Austria GmbH, asukoht Salzburg (Austria),

esindajad: *Rechtsanwalt* S. Cappellari, *Rechtsanwalt* H.-J. Hellmann ja *Rechtsanwalt* C. Malz,

apellandid,

teised menetlusosalised:

Euroopa Komisjon, esindajad: L. Malferrari ja R. Sauer, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja esimeses kohtuastmes,

Euroopa Liidu Nõukogu,

menetlusse astuja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: A. Tizzano, Euroopa Kohtu asepresident esimese koja presidendi ülesannetes, kohtunikud M. Berger, E. Levits, S. Rodin (ettekandja) ja F. Biltgen,

kohtujurist: M. Wathelet,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

kohtusekretär: ametnik K. Malacek,

arvestades kirjalikus menetluses ja 10. septembri 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada asi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Hansa Metallwerke AG, Hansa Nederland BV, Hansa Italiana Srl, Hansa Belgium, Hansa Austria GmbH paluvad apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 16. septembri 2013. aasta kohtuotsuse Hansa Metallwerke jt *vs.* komisjon (T-375/10, ei avaldata, EU:T:2013:475, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“), millega Üldkohus jättis rahuldamata nende hagi komisjoni 23. juuni 2010. aasta otsuse K(2010) 4185 (lõplik) ELTL artiklis 101 ja EMP lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta (Juhtum COMP/39.092 – Vannitoa seadmed ja sisustus) (edaspidi „vaidlusalune otsus“) osaliseks tühistamiseks, ja teise võimalusena esitatud nõude apellantidele selle otsusega määratud trahvisumma vähendamiseks.

Õiguslik raamistik

Määrus nr 1/2003

2 Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [EÜ] artiklites [81] ja [82] sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205) artikli 23 lõiked 2 ja 3 sätestavad:

„2. Komisjon võib oma otsusega määrata ettevõtjatele ja ettevõtjate ühendustele trahve, kui need tahtlikult või ettevaatamatuse tõttu:

a) rikuvad [EÜ] artiklit [81] või [82] […]

[...]

Ühegi rikkumises osalenud ettevõtja ja ettevõtjate ühenduse puhul ei tohi trahv ületada 10% selle eelmise majandusaasta kogukäibest.

[...]

3. Trahvisumma määramisel võetakse arvesse nii rikkumise raskust kui ka kestust.“

2006. aasta suunised

3 Suuniste määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 punkti a kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta (ELT 2006, C 210, lk 2; edaspidi „2006. aasta suunised“) punktis 2 on trahvisumma kindlaksmääramise kohta märgitud, et „arvesse [tuleb võtta] rikkumise raskust ja kestust“ ning et „määratav trahv [ei tohi] ületada määruse […] nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 teises ja kolmandas lõigus osutatud piirmäära“.

4 2006. aasta suuniste punktis 37 on märgitud:

„Kuigi käesolevates suunistes kirjeldatakse trahvide määramise üldmeetodit, võib konkreetse juhtumi eripäradest või teataval tasemel hoiatava mõju tagamisest tingituna olla õigustatud nimetatud meetodist või punktis 21 sätestatud piiridest loobumine.“

Vaidluse taust ja vaidlusalune otsus

5 Vaidluse taust on välja toodud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–34 ja selle võib kokku võtta alljärgnevalt.

6 Apellandid toodavad kraane ja toruliitmikke.

7 Masco Corp. ja tema tütarettevõtjad, sealhulgas Hansgrohe AG, kes toodab kraane ja toruliitmikke, ja Hüppe GmbH, kes toodab dušikabiine, teavitasid 15. juulil 2004 komisjoni keelatud kokkuleppest vannitoaseadmete ja -sisustuse sektoris ja taotlesid kaitset trahvide eest komisjoni teatise kohaselt, mis käsitleb kaitset trahvide eest ja trahvide vähendamist kartellide puhul (EÜT 2002, C 45, lk 3; ELT eriväljaanne 08/02, lk 155; edaspidi „2002. aasta koostööteatis“), või kui seda ei anta, siis neile määrata võidavate trahvisummade vähendamist.

8 Komisjon viis 9. ja 10. novembril 2004 mitme vannitoaseadmete ja -sisustuse sektoris tegutseva äriühingu ja riikliku kutseühenduse ruumides läbi etteteatamata kontrollkäigud. Pärast seda, kui komisjon oli ajavahemikus 15. novembrist 2005 kuni 16. maini 2006 saatnud mitu teabenõuet mitmele nendest äriühingutest ja ühendustest, sealhulgas apellantidele, võttis ta 26. märtsil 2007 vastu vastuväiteteatise, mis neile ka teatavaks tehti.

9 Pärast ajavahemikus 12.–14. novembrini 2007 toimunud ärakuulamist, 9. juulil 2009 teatavatele äriühingutele asjaolude ülevaadet sisaldava kirja ja täiendavate teabenõuete saatmist muu hulgas apellantidele, võttis komisjon 23. juunil 2010 vastu vaidlusaluse otsuse, milles ta tuvastas ELTL artikli 101 lõike 1 ja 2. mai 1992. aasta Euroopa Majanduspiirkonna lepingu (EÜT 1994, L 1, lk 3; ELT eriväljaanne 11/52, lk 3) artikli 53 rikkumise vannitoaseadmete ja -sisustuse sektoris. Komisjoni sõnul pandi rikkumine, milles osalesid 17 ettevõtjat, toime eri perioodidel ajavahemikus 16. oktoobrist 1992 kuni 9. novembrini 2004 ning see toimus konkurentsivastaste kokkulepete või kooskõlastatud tegevuse vormis Belgia, Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia, Madalmaade ja Austria territooriumil. Keelatud kokkuleppega seotud tooted on vannitoaseadmed ja -sisustus, mis kuuluvad ühte järgmisest kolmest tootealamrühmast: kraanid ja toruliitmikud, dušikabiinid ja lisaseadmed ning keraamilised tooted.

10 Seoses apellantide osalemisega tuvastatud rikkumises leidis komisjon esiteks, et ehkki nad olid rikkumise kestuse ajal peamiselt tootnud kraane ja toruliitmikke, olid nad siiski teadlikud rikkumise esemeks olevatest erinevatest tootevalikutest, kuna nad osalesid erinevate kooskõlastusasutuste, mille liikmed nad olid, salajastel koosolekutel. Mis puudutab teiseks kartelli geograafilist ulatust, siis leidis komisjon, et apellandid olid kuni 2002. aastani osalenud koosolekutel kuuest liikmesriigist viies, kus rikkumine oli tuvastatud, see tähendab Belgias, Saksamaal, Itaalias, Madalmaades ja Austrias. Prantsusmaa osas tunnistas komisjon, et ehkki rikkumine esines seal alates 2002. aastast, olid apellandid lõpetanud kõnealuses riiklikus kutseühenduses osalemise nimetatud aasta jooksul. Arvestades aga mitmeid andmeid ja tõendeid, leidis komisjon, et apellandid võisid mõistlikult kahtlustada, et tuvastatud rikkumise osaks olnud konkurentsivastasel tegevusel olid tagajärjed Prantsuse territooriumil. Seetõttu järeldas komisjon, et apellantidele ei saanud olla teadmata kõnealuse rikkumise üldine ulatus ja peamised tunnused.

11 Seetõttu määras komisjon vaidlusaluse otsuse artikli 2 esimese lõigu punktis 5 apellantidele trahvid kogusummas 14 758 220 eurot.

12 Nende trahvide arvutamisel tugines komisjon 2006. aasta suunistele.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

13 Apellandid esitasid 8. septembril 2010 Üldkohtu kantseleisse saabunud hagiavaldusega hagi vaidlusaluse otsuse tühistamiseks, tuginedes kuuele väitele. Esimene väide puudutas õigusnormi rikkumist ja hindamisviga seoses määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 teise lõigu alusel määratud trahvi maksimaalse summaga; teine väide puudutas õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte rikkumist; kolmas väide puudutas selle määruse artikli 23 lõike 2 rikkumist koostoimes 2002. aasta koostööteatisega, mis tulenes trahvisumma arvutamisel tehtud veast; neljas väide puudutas tagasiulatuva jõu puudumise põhimõtte rikkumist; viies väide puudutas nimetatud määruse artikli 23 lõikest 2 tuleneva karistuste seaduslikkuse põhimõtte rikkumist; ja kuues väide puudutas haldustoimingute seaduslikkuse põhimõtte ning õiguskindluse põhimõtte rikkumist.

14 Teise võimalusena palusid apellandid määratud trahvi summat vähendada.

15 Üldkohus jättis vaidlustatud kohtuotsusega hagi tervikuna rahuldamata.

Poolte nõuded

16 Apellandid paluvad Euroopa Kohtul:

— tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

— tühistada vaidlusalune otsus apellante puudutavas osas;

— teise võimalusena vähendada trahvisummat;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt, ja

— kolmanda võimalusena tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja saata asi tagasi Üldkohtusse otsuse tegemiseks.

17 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

— jätta apellatsioonkaebus rahuldamata;

— teise võimalusena, kui vaidlustatud kohtuotsus tühistatakse osaliselt, jätta hagi rahuldamata, ja

— mõista kohtukulud välja apellantidelt.

Apellatsioonkaebus

18 Apellatsioonkaebuse põhjenduseks esitavad apellandid kolm väidet. Esimese väite kohaselt on Üldkohus rikkunud karistuste ja sanktsioonide individuaalsuse põhimõtet. Teine väide puudutab põhjendamiskohustuse rikkumist. Kolmas väide käsitleb õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte rikkumist.

Esimene väide, et on rikutud karistuste individuaalsuse põhimõtet

Poolte argumendid

19 Esimeses väites heidavad apellandid Üldkohtule ette, et viimane on eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punktis 87 rikkunud karistuste individuaalsuse põhimõtet.

20 Nimelt rikkus komisjon vaidlusaluses otsuses õigusnormi, kasutades talle määruse nr 1/2003 artikli 23 lõikes 2 antud kaalutlusõigust trahvisummade kehtestamisel, kuna komisjon kohaldas apellantidele määratud trahvisumma puhul 2006. aasta suuniseid.

21 Suunistes määratletud üldine arvutusmeetod viib aga apellantide sõnul sellises olukorras nagu siin selleni, et määruse nr 1/2003 artikli 23 lõikes 2 sätestatud 10% ülempiiri pidevalt ületatakse, ja seda eriti „ühe toote“ ettevõtjate puhul, kelle tootevalik ei ole mitmekesine. Selle meetodi kohaldamine viib selleni, et nende ettevõtjate poolt toime pandud rikkumiste kestuse ja raskuse kriteeriume, millele määruse nr 1/2003 artikli 23 lõikes 3 viidatakse, ei võeta nõuetekohaselt arvesse. Niisiis rikutakse nende suuniste kohaldamise tõttu karistuste individuaalsuse põhimõtet veelgi rohkem kui suunistega määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 ja ESTÜ […] artikli 65 lõike 5 kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta (EÜT 1998, C 9, lk 3; ELT eriväljaanne 08/01, lk 171; edaspidi „1998. aasta suunised“).

22 Apellandid väidavad, et määruse nr 1/2003 artikli 31 alusel on Üldkohtul täielik pädevus, mis annab talle õiguse eelkõige asendada komisjoni hinnang enda omaga ja seega tühistada, vähendada või suurendada komisjoni määratud trahvi. Lisaks ilmneb Üldkohtu 16. juuni 2011. aasta kohtuotsusest Putters International *vs.* komisjon (T-211/08, EU:T:2011:289) ning komisjoni 28. märtsi 2012. aasta otsusest ELTL artiklis 101 ja EMP lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta (Juhtum COMP/39.452 – Akende ja klaasuste kinnitusklambrid) (edaspidi „28. märtsi 2012. aasta otsus“), et kui komisjon on teinud vea, kui ta teostas oma pädevust trahvisumma kehtestada, siis on Üldkohus ise kohustatud oma täieliku pädevuse raames trahvi iseseisvalt hindama, tuginedes konkreetse juhtumi eripärastele asjaoludele.

23 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 87 jättis aga Üldkohus sellise hindamise tegemata ning piirdus ekslikult viitega kohtupraktikale, mis puudutab 1998. aasta suuniste kooskõla karistuste individuaalsuse põhimõttega, leides, et sama kehtis identselt ka 2006. aasta suuniste kohaldamise osas.

24 Komisjon leiab, et see väide on vastuvõetamatu ja igal juhul põhjendamatu.

Euroopa Kohtu hinnang

25 Apellandid heidavad oma esimese väitega Üldkohtule sisuliselt ette, et see rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 87 liidu õigust, eelkõige karistuste individuaalsuse põhimõtet, jättes trahvi iseseisvalt hindamata ja järeldades, et määruse nr 1/2003 artikli 23 lõikes 2 sätestatud käibe 10% ülempiiri ning Euroopa Kohtu praktikat selle ülempiiri kohta, mis oli kujundatud välja 1998. aasta suuniste raames, kohaldatakse trahvide kindlaksmääramisele, mis määrati 2006. aasta suuniste alusel. Üldkohus olevat niisiis eiranud seda, et viimaste suuniste kohaldamise tagajärjel esiteks ei võeta rikkumiste raskust ja kestust trahvide arvutamisel piisavalt arvesse, ja teiseks ületatakse 10% ülempiir pidevalt „ühe toote“ ettevõtjate puhul, kelle tootevalik ei ole mitmekesine.

26 Tuleb tõdeda, et nii toimides ei ole Üldkohus õigusnormi rikkunud.

27 Nimelt, nagu Üldkohus õigesti vaidlustatud kohtuotsuse punktis 87 märkis, ilmneb Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast, et asjaolu, et määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 teises lõigus sätestatud käibe 10% ülempiiri kohaldamise tõttu ei kajastu teatud tegurid nagu rikkumise raskus ja kestus

tegelikult määratud trahvi summas, on lihtsalt selle lõppsummale ülempiiri kohaldamise tagajärg (vt eelkõige kohtuotsused, 28.6.2005, Dansk Rørindustri jt *vs.* komisjon, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P, EU:C:2005:408, punkt 279, ja 12.7.2012, Cetarsa *vs.* komisjon, C-181/11 P, ei avaldata, EU:C:2012:455, punkt 81).

28 Nimelt on selle ülempiiri eesmärk vältida, et määratakse trahve, mille osas võib arvata, et ettevõtjad ei ole suutelised neid tasuma, kui pidada silmas nende ettevõtjate suurust, mis on – olgugi et ligikaudselt ja ebatäiuslikult – määratud kogukäibe põhjal (kohtuotsused, 28.6.2005, Dansk Rørindustri jt *vs.* komisjon, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P, EU:C:2005:408, punkt 280, ja 12.7.2012, Cetarsa *vs.* komisjon, C-181/11 P, ei avaldata, EU:C:2012:455, punkt 82).

29 Tegemist on seega piiriga, mida ühetaoliselt kohaldatakse kõigile ettevõtjatele ja mis on väljendatud iga ettevõtja suurusest sõltuvalt, eesmärgiga vältida ülemäära suuri ja ebaproportsionaalseid trahve. Sellel ülempiiril on niisiis erinev ja iseseisev eesmärk, võrreldes rikkumise raskuse ja kestuse kriteeriumidega (kohtuotsused, 28.6.2005, Dansk Rørindustri jt *vs.* komisjon, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P, EU:C:2005:408, punktid 281 ja 282, ning 12.7.2012, Cetarsa *vs.* komisjon, C-181/11 P, ei avaldata, EU:C:2012:455, punkt 83).

30 Sellest tuleneb, et nii argumendid rikkumiste raskuse ja kestuse ebapiisava arvesse võtmise kohta, mis oli tingitud määruse nr 1/2003 artikli 23 lõikes 2 sätestatud ülempiiri kohaldamisest; kui ka argumendid, et seda ülempiiri 2006. aasta suuniste tõttu – ja erinevalt sellest, mis toimus 1998. aasta suuniste alusel – sageli ületatakse „ühe toote“ ettevõtjate puhul, kelle tootevalik ei ole mitmekesine, tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

31 Nimelt, isegi kui vähe tooteid pakkuvatele ettevõtjatele määratavate trahvide arvutamisel ületavad vahepealsed summad määruse nr 1/2003 artikli 23 lõikes 2 sätestatud ülempiiri sagedamini siis, kui komisjon kohaldab 2006. aasta suuniseid, võrreldes 1998. aasta suuniste kohaldamisega, ei saa selline asjaolu kahtluse alla seada selle ülempiiri seaduslikkust, millele Euroopa Kohus viitas nii esimeste kui ka teiste suuniste alusel kehtestatud trahvide puhul.

32 Seetõttu ei saa Üldkohtule ette heita, et ta kinnitas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 87 komisjoni hinnangut apellantidele määratud trahvisumma kohta, mis tugines 2006. aasta suunistele, ilma seda trahvi iseseisvalt hindamata.

33 Eeltoodu põhjal tuleb apellatsioonkaebuse esimene väide tagasi lükata.

Teine väide põhjendamiskohustuse kohta

Poolte argumendid

34 Teise väitega märgivad apellandid, et Üldkohus on jätnud põhjendamata oma arutluskäigu karistuste individuaalsuse põhimõtte kohta. Ehkki Üldkohus hindas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 80 ja järgmistes punktides ning eelkõige punktis 87 apellantide teatud argumente selle küsimuse kohta, ei käsitlenud ta argumente, mis tuginesid 16. juuni 2011. aasta kohtuotsusele Putters International *vs.* komisjon (T-211/08, EU:T:2011:289), ja eelkõige selle kohtuotsuse punktis 75 esitatud kaalutlustele, vaatamata sellele, kui oluliseks apellandid viimati nimetatud argumente pidasid. Ühtlasi ei viita vaidlustatud kohtuotsus 28. märtsi 2012. aasta otsuse asjassepuutuvatele punktidele, nii et Üldkohus ei võtnud nende punktide osas seisukohta.

35 Komisjon vastab, et Üldkohtul oli üksnes kohustus täpsustada oma otsuse kesksed põhjendused, mitte aga kohustus viidata mingi kindla kohtuotsuse *obiter dictum*'ile või komisjoni hilisemale otsusele.

Euroopa Kohtu hinnang

36 Tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei nõua põhjendamiskohustus, et Üldkohus esitaks ammendava ning üksikasjaliku ülevaate menetluse poolte kõikidest arutluskäikudest, ja põhjendus võib seega olla tuletatav tingimusel, et see võimaldab huvitatud isikutel teada saada, miks Üldkohus nende argumentidega ei nõustunud, ning et Euroopa Kohtul on piisavalt tõendeid oma kontrolli teostamiseks (vt selle kohta eelkõige kohtuotsused, 7.1.2004, Aalborg Portland jt *vs.* komisjon, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ja C-219/00 P, EU:C:2004:6, punkt 372, ja 9.9.2008, FIAMM jt *vs.* nõukogu ja komisjon, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, punkt 96).

37 Eelkõige ei saa kohustus kohtuotsuseid põhjendada põhimõtteliselt ulatuda nii kaugele, et kohustada kohut põhjendama oma lahendit ühes kohtuasjas, võrreldes teise kohtuasjaga, mida ta lahendab, või ammugi mitte võrreldes komisjoni otsusega ühes muus asjas (vt selle kohta kohtuotsus, 11.7.2013, Team Relocations jt *vs.* komisjon, C-444/11 P, ei avaldata, EU:C:2013:464, punkt 66, ja kohtumäärus, 4.9.2014, Metropolis Inmobiliarias y Restauraciones *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, C-509/13 P, ei avaldata, EU:C:2014:2173, punkt 51).

38 Kuna Üldkohus on vaidlustatud kohtuotsuses selgelt esitanud põhjused, miks ta lükkas tagasi apellantide argumendid karistuste individuaalsuse põhimõtte rikkumise kohta, siis tuleb järelikult teine väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Kolmas väide, et on rikutud õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet

39 Apellantide kolmas väide tugineb õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte rikkumisele.

40 Sellega seoses väidavad apellandid eelkõige, et nagu tuleneb vaidlustatud kohtuotsuse punktist 104, ei ole vaidlust selles, et komisjon oli korduvalt rikkunud menetlusnorme, kui ta edastas teistele ettevõtjatele apellante puudutavaid ärisaladusi. Selle kohtuotsuse punktides 102–119 hindas Üldkohus aga väga formalistlikult küsimust, kas komisjon järgis õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet, kuna ta eiras seda, kui oluline oli 2002. aasta koostööteatise rakendamise raames apellantide poolt komisjoni talitustele pandud ootus.

41 Koostööd tegevad ettevõtjad peaksid saama olla kindlad komisjoni tagatistes, kui asja lahendava töörühma eest vastutavad ametnikud on neid andnud ühtelangeval viisil. Kui aga sarnaselt Üldkohtu poolt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 115 järeldatuga leida, et sellised tagatised ei tekita nimetatud õiguspärast ootust, kuna need ei tulene pädevalt talituselt, siis läheks see apellantide sõnul vastuollu üldise huviga karistada rikkumisi ning rikuks õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet.

42 Komisjoni arvates tuleb see väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

43 Tuleb märkida, et Üldkohus hindas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 110–116 seda, kas komisjon on rikkunud õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet, kui ta ei vähendanud apellantidele määratud trahvi summat.

44 Sellega seoses on Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 111 põhjendatult rõhutanud, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast ilmneb, et õiguspärase ootuse kaitse õigus eeldab, et on täidetud kolm kumuleeruvat tingimust, sealhulgas see, et Euroopa Liidu ametiasutused on neile andnud kindlaid, tingimusteta ja ühtelangevaid tagatisi (vt selle kohta kohtuotsused, 18.7.2007, EAR *vs.*

Karatzoglou, C-213/06 P, EU:C:2007:453, punkt 33, ja 16.12.2008, Masdar (UK) *vs*. komisjon, C-47/07 P, EU:C:2008:726, punkt 81). Seejärel leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 113–116, et siinses asjas ei olnud need tingimused täidetud.

45 Lisaks, kuna apellantide esitatud argumendid peavad eelkõige silmas vaidlustatud kohtuotsuse punkti 115, mille kohaselt komisjoni ametnikel või talitustel ei olnud luba selliseid tagatisi anda, siis piisab märkimisest, et see punkt on igal juhul täiendavat laadi ja et need argumendid ei saa seega kaasa tuua vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist.

46 Järelikult tuleb kolmas väide ainetuna tagasi lükata.

47 Kuna apellantide esitatud ühegi väitega ei saa nõustuda, siis tuleb apellatsioonkaebus tervikuna tagasi lükata.

Kohtukulud

48 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõikes 2 on ette nähtud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse.

49 Vastavalt selle kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna apellandid on kohtuvaidluse kaotanud ja komisjon on palunud kohtukulud neilt välja mõista, siis tuleb käesoleva apellatsioonimenetlusega seonduvad kulud neilt välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. **Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**

2. **Mõista kohtukulud välja Hansa Metallwerke AG-lt, Hansa Nederland BV-lt, Hansa Italiana Srl-ilt, Hansa Belgiumilt ja Hansa Austria GmbH-lt.**

Allkirjad